

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2013/14:30

Fredagen den 21 mars



Stenografiska
uppteckningar
2013/14:30

1 § Jordbruk och fiske

Statssekreterare Magnus Kindbom

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 17 februari 2014

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 24 mars 2014

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

EU-nämndens sammanträde är öppnat. Vi hälsar statssekreterare Magnus Kindbom med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det. Då undrar jag, statssekreteraren, om det finns skäl att säga något med anledning av möte i rådet den 17 februari.

Anf. 2 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Jag kan svara på frågor om det finns några.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går till punkt 4, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om informationsåtgärder och säljfrämjande åtgärder för jordbruksprodukter på den inre marknaden och i tredjeland. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 4 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Ordförande! På rådet nästa vecka kommer förslaget till ny förordning om informationskampanjer och säljfrämjande att vara föremål för ytterligare en riktlinjedebatt. Ordförandeskapet avser att söka stöd för några utestående frågor inför förhandlingarna med Europaparlamentet.

Vi förväntar oss alltså att ordförandeskapet under våren avslutar förhandlingarna med Europaparlamentet, och debatten på rådsmötet nästa vecka blir därför mycket viktig. Regeringens övergripande ståndpunkt är densamma som tidigare: Informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder ska inte finansieras via EU-budgeten. Den typen av åtgärder ska marknaden aktörer bekosta själva. Förhandlingarna i rådet har så här långt bland annat öppnat för flera nya teman för informationskampanjer, exempelvis hållbar produktion, kvalitet och spårbarhet.

När det gäller den utökade budgeten gör regeringen bedömningen att det aktuella förslaget inte kommer att påverka den redan fastställda

flerårsbudgeten. Det som föreslås är i praktiken en omfördelning av redan beslutade medel inom ramen för budgeten för marknadsåtgärder. För att motverka budgetförstärkningar av mer marknads- och handelsstörande åtgärder, såsom exportbidrag och intervention, kan regeringen acceptera att en sådan omfördelning sker även om budgeten för just säljfrämjande åtgärder ökar.

Det som ordförandeskapet söker stöd för på måndag rör administrativa förfaranden samt hur finansieringen ska fördelas mellan EU och berörda organisationer. Regeringen kan i denna del stödja ordförandeskapets text, framför allt då det innebär att inga krav ställs på nationell medfinansiering.

I övrigt kommer regeringen att vara pådrivande för att regelverket förenklas och förvaltningen görs mer effektiv, att produkter och teman blir så relevanta som möjligt ur svensk synpunkt, att regelverket kan tillämpas på ett sätt som innebär att alla medlemsstater behandlas lika samt att alkoholhaltiga produkter förenas med krav på information om ansvarsfull alkoholkonsumtion. Som förhandlingarna har utvecklat sig skulle regeringen ha mycket svårt att acceptera en förordning som utan förbehåll tillåter främjande av alkohol.

Anf. 5 JENS HOLM (V):

Nu är det här en diskussionspunkt, men vi i Vänsterpartiet har markerat tydligt vad vi tycker om de så kallade säljfrämjande åtgärderna. Det är reklampengar från EU-budgeten för att vi ska öka konsumtionen av vissa produkter. Jag skulle önska att vår regering klart och tydligt kunde säga nej till detta. Det är fullständigt vanvettiga subventioner, och de bidrar till att öka konsumtionen av mycket som vi borde konsumera mindre av.

När Livsmedelsverket i Sverige uppmanar till minskad sockerkonsumtion går EU in med reklamkampanjer för konsumtion av mer choklad och bakverk. När Naturvårdsverket uppmanar oss att äta mindre kött ger den här budgeten pengar till reklamkampanjer för ökad köttkonsumtion. När Anders Borg höjer skatten på alkohol går EU in och subventionerar kampanjer för mer vin, öl och sprit. Det är fullkomligt bisarrt, tycker jag. Det borde vara Sveriges ståndpunkt i förhandlingarna. Jag tror att ni tycker att det här är lika galet som vi i Vänsterpartiet tycker.

Det håller inte att bara säga att man är kritisk men ändå kan acceptera det för att det inte innebär någon höjning av den totala jordbruksbudgeten. Det är ju fortfarande pengar som går åt helt fel håll, och det är en tredubbling av anslagen, som kommer att landa på nästan 2 miljarder svenska kronor till slut. Det är vad Vänsterpartiet tycker.

När det gäller detta med alkohol undrar jag: Menar verkligen Magnus Kindbom att för svenska regeringen är det okej med skattesubventionerade reklamkampanjer för ökad alkoholkonsumtion förutsatt att det finns en informationstext med? Det borde vara noll alkohol helt och hållet.

Anf. 6 KEW NORDQVIST (MP):

Jag tänkte bara upprepa vår ståndpunkt i frågan. Vi har sagt att om det ska vara stöd ska det vara till ekologisk konsumtion. Det är vår grundinställning.

Sedan håller jag med om att detta med alkohol är fullkomligt bisarrt. Vi kan egentligen inte gå med på att stödja ett sådant förslag. I övrigt sätter vi oss inte på tvären.

2013/14:30

21 mars

Anf. 7 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Jag vill börja med att säga att detta ligger inom en redan beslutad budgetram. Enligt min bedömning uppnås ingenting genom ett svenskt avståndstagande. Systemet är redan etablerat och har ett brett stöd inom unionen i övrigt.

I stället innebär det att vi så långt som möjligt påverkar det hela i en riktning där vi får ett så bra utformande av kriterierna som möjligt. Det innebär att det blir en omfördelning från exportbidrag, som är direkt handelsstörande, till säljfrämjande åtgärder. Med de övriga ståndpunkter som jag föredragit är vår avsikt att få en så bra utformning på förslaget som möjligt. Vi har också angett att alkoholhaltiga produkter är något som vi anser inte ska vara del av detta, och vi är beredda att gå långt för att de ska kringgärdas av restriktioner och av information om vad alkoholkonsumtionen innebär.

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar det som Jens Holm och Kew Nordqvist har sagt som att ni anmäler avvikande meningar.

Anf. 9 JENS HOLM (V):

Vi anmälde avvikande mening första gången vi hade överläggningar om det här i miljö- och jordbruksutskottet. Jag tror att den kanske har upprepats en gång här i nämnden också. Det finns alltså en sådan, så jag hänvisar till den.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Den kvarstår, med andra ord.

Anf. 11 KEW NORDQVIST (MP):

Vi har inte haft någon avvikande mening. Jag tycker att vi kan se det jag sade som ett medskick.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Då gör vi det.

Anf. 13 MARIE GRANLUND (S):

Vi instämmer självfallet i det bisarra i det här, men vi tycker att regeringen har en hållning som vi kan ställa upp på.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Då kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi har avvikande mening från Vänsterpartiet och ett medskick från Miljöpartiet.

Med det går vi vidare till punkt 5. Nu gäller det ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter. Det är en informationspunkt och en ny fråga för nämnden.

Anf. 15 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Herr ordförande! Regeringen välkomnar EU:s översyn av det ekologiska regelverket. Det finns alltid ett behov av att regelbundet se över lagstiftning för att åstadkomma förbättringar på vissa områden.

Vid en översyn kommer regeringen bland annat att verka för effektiva och enklare regler för att minska företagens administrativa kostnader. Regeringen kommer att delta aktivt i de kommande diskussionerna om ett nytt lagstiftningspaket, där nya lagförslag och en ny handlingsplan för ekologiskt jordbruk ingår.

Anf. 16 KEW NORDQVIST (MP):

Det nya lagstiftningspaketet om ekologisk produktion ska ju komma i morgon. Har regeringen möjligtvis någon förhandsinformation att ge oss om vad innehållet är?

I förslaget till svensk ståndpunkt välkomnar man översynen och hoppas att den kommer att leda till förenklingar och förbättringar. Då undrar jag: I vilket avseende? Kan vi få det exemplifierat?

Anf. 17 JENS HOLM (V):

Jag lyssnade på EU:s miljökommissionär, Janez Potočnik, i går, och han pratade om att det finns ungefär 400 miljömärkningar runt om i världen. Han tyckte att det var ett problem och att det var förvirrande för konsumenten. Jag tycker dock att det är väldigt viktigt att vi håller fast vid miljömärkningar som fungerar. I vårt fall, i Sverige, är det främst Krav jag tänker på. Detta är ett medskick till er. Vi ska inte kasta ut barnet med badvattnet, utan de medlemsländer som vill ha kvar sina nationella märkningar och som tycker att de fungerar ska självklart ha kvar dem.

Anf. 18 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Själva förslaget har tyvärr blivit försenat ytterligare. Den information vi har nu är att det ska komma på tisdag. Därför har vi ingen ytterligare information om det.

När det gäller vad förslaget kan komma att innehålla har kommissionen nämnt att man särskilt vill se över och förbättra regler som rör produktion, kontroll och även den inre marknaden och handel. Fokus kommer att ligga på förbättrad konkurrenskraft, regelförenkling och minskad administrativ börda för lantbrukarna. Man har också en ambition att öka konsumentförtroendet och förstärka eko som varumärke.

När det gäller vad Jens Holm tar upp om möjligheten att i Sverige behålla Kravmärkningen har kommissionen uttalat att de nya reglerna inte kommer att innebära att nationell märkning påverkas. Så länge EU-regelverket finns i grunden kan nationell märkning som Krav fortsätta att användas. Det är den information vi har hittills, och det är en uppfattning som vi i regeringen delar och tycker är viktig.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 5 och går vidare till punkt 6. Nu är vi på fiskeområdet. Det gäller förvaltningen av tobisfisk och fast-

Anf. 20 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Ordförande! På rådet kommer frågan om årliga fångstbegränsningar, TAC:er, för tobis och blåvitling upp som beslutspunkt. TAC:erna fastställs genom en ändring av TAC- och kvotförordningen. Tobis är en kortlivad art, och TAC:erna kan därför inte fastställas som vanligt i december. Den vetenskapliga rådgivningen görs på basis av försöksfisken i början av året, och eftersom tobis endast kan fiskas under en kortare period som börjar redan den 1 april brådskar beslutet om TAC. Därför kommer frågan upp på rådsmötet.

Internationella havsforskningsrådet, Ices, presenterade sin vetenskapliga rådgivning den 21 februari i år. Kommissionen har presenterat ett förslag som är i linje med den vetenskapliga rådgivningen, och regeringen kan stödja det förslaget.

I den ändring av TAC och kvotförordning som nu ligger på bordet föreslår kommissionen också en ändring av TAC för blåvitling, till följd av att man lyckats enas om bilaterala fiskeavtal med både Norge och Färöarna. Regeringens hållning är att dessa TAC bör kunna fastställas och att den vetenskapliga rådgivningen ska ligga till grund för beslutet.

Anf. 21 KEW NORDQVIST (MP):

Det är glädjande att regeringen har inställningen att vi ska följa den vetenskapliga rådgivningen, och vi ställer oss bakom det. Men tobis är svåruppskattade bestånd. Därför skulle vi uppskatta om Sverige verkar för att vi lägger oss i nederkant och inte går med på en ökning av fångsten.

Anf. 22 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag är nyfiken och måste fråga: Vad används tobis till? Jag tror inte att jag hade hört talas om tobis förrän jag kom till EU-nämnden.

Anf. 23 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Nej, det är inte alltid man riktigt vet vad man fattar beslut om.

Den här fisken används inte för konsumtion. Det är mer det man kallar för industrifisk. Den används till fiskmjöl och liknande som delar i foder med mera.

När det gäller den fråga Kew Nordqvist tar upp om rådgivningen om tobis som art ligger förslaget nu i enlighet med den vetenskapliga rådgivningen. Sverige välkomnar det.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar att Kew Nordqvist nöjde sig med det svar som statssekreteraren gav och att det därför inte finns någon avvikande mening. Därmed finns det stöd för regeringens ståndpunkt under punkt 6.

Vi går vidare till punkt 7, Kuststaternas samråd om makrill och bilaterala samråd EU/Norge. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 25 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Herr ordförande! Kommissionen kommer under den här dagordningspunkten att ge en återsrapportering från kuststatsförhandlingen om makrill och informera om förhandlingarna mellan EU och Norge gällande årets fiskemöjligheter.

Den 12 mars lyckades kuststaterna, EU, Norge och Färöarna enas om ett femårigt trepartsavtal för makrill. Man lämnar även utrymme för Island att ansluta sig och få den andel av beståndet som EU tidigare varit beredd att erbjuda. Kuststaterna är också överens om att utarbeta en ny förvaltningsplan för makrill som ska börja gälla nästa år. Till följd av den överenskommelsen har EU kunnat enas med Norge om de gemensamma fiskemöjligheterna för 2014.

Regeringens hållning i förhandlingarna har alltid varit att säkra en långsiktigt hållbar förvaltning av bestånden och att den vetenskapliga rådgivningen ska vara grunden för fastställandet av fångstmängderna, TAC. Överenskommelsen ligger i linje med den ståndpunkten. EU:s bilaterala avtal med Norge innebär att man fortsätter att följa etablerade förvaltningsplaner utifrån det MSY-mål som återfinns i den gemensamma fiskeripolitiken.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens redovisade inriktning.

Vi lämnar fisket och går till jordbruket och punkt 8, Situationen inom mejerisektorn. Det är en övrig fråga och en informationspunkt.

Anf. 27 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Herr ordförande! Vi har fått information om att den punkten har utgått från agendan. Jag överlämnar ordet till en medarbetare som förklarar det tydligt.

Anf. 28 Ämnesrådet MARIA ROSANDER:

Punkt 8 har utgått från agendan, men det har tillkommit en övrig fråga på begäran av Tyskland med flera som rör mjölk- och mejerisektorn. Det är alltså två olika frågor. Punkt 8 har utgått. Därefter har Tyskland begärt att få ta upp en övrig fråga om mjölk. Den återkommer statssekreteraren till.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Jag antar att han återkommer till den längre fram. Vi tackar för den upplysningen och lämnar den uteblivna punkten. Vi går vidare till punkt 9, Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av bestämmelserna om producentorganisationer, driftsfonder och verksamhetsprogram inom sektorn för frukt och grönsaker sedan 2007 års reform. Det är en informationspunkt.

Anf. 30 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Herr ordförande! Kommissionen kommer att presentera sin utvärdering av stödet till producentorganisationer för frukt och grönsaker i EU. Stödet till producentorganisationer syftar till att förbättra konkurrenskraf-

ten, förbättra produktkvaliteten och främja miljöinsatser med mera. Kommissionen identifierar en rad brister i systemet och förordar därför en kommande översyn av regelverket.

Regeringen välkomnar rapporten och en framtida översyn av regelverket.

2013/14:30

21 mars

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 10, Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om obligatorisk angivelse av ursprungsland eller härkomstplats för kött som används som ingrediens. Det är en diskussionspunkt och en ny fråga för nämnden.

Anf. 32 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Herr ordförande! Vid ministerrådet den 24 mars ska kommissionen presentera sin rapport om obligatorisk ursprungsmärkning av kött som används som ingrediens. Därefter blir det en debatt. Rapporten innehåller inte något lagförslag, men regeringen välkomnar kommissionens rapport.

Ursprungsmärkningen är en viktig fråga för konsumenterna, och regeringen anser att det är viktigt att konsumenterna kan göra medvetna val. På rådsmötet kommer regeringen därför att framföra att den obligatoriska ursprungsmärkningen borde utvidgas till att omfatta även kött som används som ingrediens.

Anf. 33 KEW NORDQVIST (MP):

Vi hade detta uppe i miljö- och jordbruksutskottet i går. Det blev då en diskussion kring ursprungsmärkning och var djuren är uppfödda respektive slaktade.

Har statssekreteraren någon uppfattning om var gränsen kommer att ligga? När är ett djur uppfött i ett visst land? Finns det några procentsatser för hur mycket av en vara man kan ha med utan att ursprungsmärka, eller ska allt vara med?

Anf. 34 JENS HOLM (V):

Det är bra att regeringen har den här positionen numera. Vi har debatterat frågan ganska många gånger, och tidigare har landsbygdsministern inte varit någon större anhängare av obligatorisk ursprungsmärkning av allt kött, inklusive sådant som är ingredienser. Det är bra att regeringen nu har den positionen.

Jag tänker också på hur man definierar en ingrediens, som Kew Nordqvist tog upp. Hur många procent av den totala produkten kan det handla om att man måste ursprungsmärka?

Anf. 35 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Den första frågan gällande uppfödning och var djuren slaktas är en annan lagstiftning som vi har diskuterat och beslutat om. Den berörs inte av den här frågan.

När det gäller del av innehåll och procentuell del finns det ännu inga sådana förslag. Det här är en inledande föredragning och en debatt om inriktning. Det finns alltså för närvarande inga detaljförslag som redogör

för det, men det blir såklart en del av den kommande diskussionen om förslaget.

Anf. 36 JENS HOLM (V):

Jag vet att det inte finns något konkret förslag när det gäller innehåll, men jag undrar om regeringen själv har någon tanke om det.

Anf. 37 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Regeringen har ännu ingen ståndpunkt när det gäller den frågan, och det finns inte heller något förslag att ta ställning till.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens redovisade inriktning.

Vi går vidare till punkt 11, Övriga frågor. Vi kanske kan ta dem i ett sammanhang med tillägg av den tillkommande övriga frågan.

Anf. 39 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Det finns ett antal övriga frågor. Jag är beredd att svara på frågor om dem, om det finns några.

Jag vill nämna att det har tillkommit tre övriga frågor. Det har skickats över information om dem relativt sent eftersom de har tillkommit sent. Av de tre vill jag nämna frågan om mjölkkvoter. Tyskland med flera har begärt att ta upp en övrig fråga som rör den så kallade mjuklandningen i utfasningen av kvotsystemet för mjölk. Bakgrunden till det är att det sedan 2008 finns ett beslut om att fasa ut mjölkkvoterna till 2015. Flera medlemsstater ligger mycket nära eller över sin kvot, och de vill nu korrigera kvotsystemet så att de kan producera mer mjölk utan att bönderna drabbas av lika höga avgifter som i dag. Olika lösningar till en så kallad mjuklandning har diskuterats när det gäller utfasningen av kvotsystemet.

Från svenskt håll står vi fast vid att inte riva upp beslutet eftersom vi ser stora risker med att bryta upp överenskommelsen.

I övrigt är jag beredd att svara på frågor.

Anf. 40 MARIE GRANLUND (S):

Ordförande! Vi välkomnar regeringens ståndpunkt vad gäller mjölkkvoterna.

Jag har en kunskapsfråga. Jag trodde att det var brist på bin, men de finns tydligen i Slovenien. Eller hur är det?

Anf. 41 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Ordförande! Den punkten är information från den slovenska delegationen. De önskar informera rådet om sitt arbete för att öka kunskapen om bin och de funktioner som bin fyller i vår natur. De vill i synnerhet framhålla ett program som tillämpas i förskolor och skolor. De skulle gärna se att något liknande genomfördes på europeisk nivå. Det är som sagt information från den slovenska delegationen.

Anf. 42 BÖRJE VESTLUND (S):

Detta är för frestande. Vad händer om fransmännen kommer och begär att man ska ha champagnefrukost för att gynna Champagne?

2013/14:30

21 mars

Anf. 43 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Ordförande! Det här är en informationspunkt som ett medlemsland har valt att ta upp, och vi kommer att lyssna på det som de informerar om.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Ni intar kanske en försiktig hållning?

Vi tackar för informationen i samtliga övriga frågor under punkt 11.

Därmed har vi nått vägs ände vad gäller dagordningen. Vi tackar statssekreterare Magnus Kindbom med medarbetare för närvaron här i dag och önskar en trevlig helg.

Innehållsförteckning

1 § Jordbruk och fiske.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	1
Anf. 5 JENS HOLM (V)	2
Anf. 6 KEW NORDQVIST (MP)	2
Anf. 7 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	3
Anf. 8 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 9 JENS HOLM (V)	3
Anf. 10 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 11 KEW NORDQVIST (MP)	3
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 13 MARIE GRANLUND (S).....	3
Anf. 14 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 15 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	4
Anf. 16 KEW NORDQVIST (MP)	4
Anf. 17 JENS HOLM (V)	4
Anf. 18 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	4
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 20 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	5
Anf. 21 KEW NORDQVIST (MP)	5
Anf. 22 BÖRJE VESTLUND (S).....	5
Anf. 23 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	5
Anf. 24 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 25 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	6
Anf. 26 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 27 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	6
Anf. 28 Ämnesrådet MARIA ROSANDER.....	6
Anf. 29 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 30 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	6
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 32 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	7
Anf. 33 KEW NORDQVIST (MP)	7
Anf. 34 JENS HOLM (V)	7
Anf. 35 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	7
Anf. 36 JENS HOLM (V)	8
Anf. 37 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	8
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 39 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	8
Anf. 40 MARIE GRANLUND (S).....	8
Anf. 41 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	8
Anf. 42 BÖRJE VESTLUND (S).....	9
Anf. 43 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM	9
Anf. 44 ORDFÖRANDEN	9